

ingediend op **23-N** (2022-2023) – Nr. 1
12 mei 2023 (2022-2023)

Beleids- en begrotingstoelichting

Vlaamse Rand

Begrotingsuitvoering 2022

I. INHOUDSTAFEL**Inhoud**

I.	INHOUDSTAFEL	2
II.	INLEIDING DOOR DE MINISTER.....	3
III.	SAMENVATTING	4
IV.	TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	5
1.	Transversale en horizontale doelstellingen.....	5
2.	Overkoepelende strategische doelstellingen.....	5
V.	BELEIDSVELD VLAAMSE RAND.....	5
1.	ISE VLAAMSE RAND	5
1.1.	Relancemaatregelen	6
1.2.	SD 1 Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid	6
OD 1.1	Randuitcheques	6
OD 1.2	Subsidies Vlaamse Rand	7
OD 1.3	Vlaams Randfonds	7
OD 1.4	Taalbarometer Vlaamse Rand	8
OD 1.5	Coördinatieplatform 'Stand van de Rand'	9
OD 1.6	Strategische ankerpunten in de Vlaamse Rand	9
OD 1.7	Een open communicatiebeleid voeren en aansturen.....	9
OD 1.8	Samenwerken en ondersteunen	10
1.3.	SD 2 vzw de Rand: eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid	11
1.4.	SD 3 De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen & invalshoeken	13
OD 3.1	Huisvesting	13
OD 3.2	Taalwetgeving – Binnenlands Bestuur.....	13
OD 3.3	Onderwijs	13
OD 3.4	Werk	15
OD 3.5	Economie.....	16
OD 3.6	Mobiliteit	16

OD 3.7 Cultuur, jeugd, sport en het verenigingsleven	17
OD 3.8 Welzijn en Gezondheid	17
OD 3.9 Toerisme	17
OD 3.10 Integratie en inburgering	18
1.5. SD 4 Het groene en open karakter van de Rand bewaken	19
OD 4.1 Waardevolle natuur koesteren en versterken.....	19
OD 4.2 Open Ruimte	20
OD 4.3 Landbouw betere kansen bieden	21
1.6. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	21
VI APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD	29
VII LIJST MET AFKORTINGEN.....	29
VIII BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'.....	30
1. Uitgevoerde beleidsinitiatieven	30
2. Beleidsevaluaties en onderzoeksinitiatieven.....	31
3. Nieuwe en belangrijke wijzigingen Vlaamse decreten en besluiten Vlaamse Regering	32
4. Decreetsevaluaties	32
IX BIJLAGE 'OVERZICHT RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT' .	33
X BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'	33
XI BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE'	33

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Een voorrangsbepaald voor Nederlandstaligen bij schoolinschrijvingen en een nieuwe regeling voor Wonen In Eigen Streek: twee beleidsinitiatieven uit 2022 op maat van de Vlaamse Rand. Het zijn slechts voorbeelden: in dit document vindt u een meer uitgebreide terugblik op het Randbeleid in 2022. Maar deze voorbeelden maken alvast duidelijk dat ons beleid er een is vóór de Rand, maar niet in de rand. We rommelen niet zomaar wat in de marge, maar maken duidelijke keuzes – die niet altijd evident zijn. Desnoods tekenen we nieuwe regelgeving uit om het Vlaamse karakter van de Rand te beschermen. En ook voor het groene karakter van onze streek halen we alles uit de kast.

Dat specifieke beleid op maat van de Vlaamse Rand blijft nog altijd nodig. Onze streek moest ook in 2022 heel wat uitdagingen het hoofd bieden. Oude en nieuwe fenomenen zetten druk op de streek en haar bewoners. Als we het Vlaamse en het groene karakter niet zouden beschermen, dan zou het teloor gaan. De Vlaamse Regering blijft hier niet blind voor. In deze regeerperiode heeft het Vlaamse Randbeleid voor het eerst een eigen financiële basis gekregen, dankzij de introductie van het Vlaamse Randfonds. De bevoegde minister is daardoor niet meer louter afhankelijk van de toegeeflijkheid van zijn collega's. Al wordt er ook nog altijd goed samengewerkt met andere beleidsdomeinen, zoals dit document ook duidelijk zal maken.

We kunnen nog lang niet op onze lauweren rusten: er is nog veel werk aan de winkel. Toch mogen we af en toe ook fier zijn op realisaties. Zoals ons bomenbeleid: waar het aanvankelijk de bedoeling was om in deze regeerperiode 100.000 nieuwe bomen en struiken aan te planten in de Rand, kunnen we nu vaststellen dat deze doelstelling reeds gehaald is en dat we zelfs kunnen dromen van in totaal 200.000 nieuwe bomen en struiken. U kan daar ook uw broodnodig boompje voor bijdragen én samen met mij, de Bûûmplanters en talloze andere Vlamingen de Vlaamse Rand een pak groener kleuren. Via <http://www.devlaamserandboomt.be/> vindt u er meer informatie over. Met vereende kracht zorgen we zo samen voor hopelijk nog eens 100.000 extra bomen in de Vlaamse Rand.

Ik wens u veel leesplezier.

III. SAMENVATTING

Het specifieke beleid voor de Vlaamse Rand kent twee grote doelstellingen: het Vlaams karakter van de Rand versterken en de groene gordel rond de hoofdstad beschermen en verder uitbouwen. Daarnaast zorg ik er samen met mijn collega-ministers voor dat de Vlaamse Rand ook in andere bevoegdheidsdomeinen de aandacht krijgt die het verdient, gelet op de vaak specifieke beleidscontext van de regio. Om die doelen te bereiken, heb ik in 2022 verschillende beleidsinstrumenten gehanteerd zoals het Vlaamse Randfonds, Impuls- en werkingssubsidies en Randuitcheques.

De financiële middelen vanuit het Vlaamse Randfonds zijn in 2022 ingezet voor onderwijs, groenprojecten en streekontwikkeling. Sommige onderwijsprojecten geïnitieerd in 2021 hebben enige vertraging opgelopen door corona en zijn verlengd naar 2022. Er werd ook een bedrag van 1 miljoen euro toegekend van de 3 miljoen euro voor de bijkomende onderwijsopdracht van vzw 'de Rand'. Het vooronderzoek Onderwijs, Colloquium Stand van de Rand en Manifest secundaire scholen resulteerde in deze bijkomende opdracht taalpromotie secundair onderwijs. In 2022 ondersteunde vzw De Rand 18 secundaire scholen in de Vlaamse Rand en Halle via de inzet van een schoolondersteuner.

In het kader van de vergroening van de Vlaamse rand heb ik de overheidsopdracht 'Vlaamse Rand boomt' uitgeschreven voor 426.000 euro voor de aanplanting van 100.000 bomen in de brede rand tijdens het plantseizoen 2022-2023 en 2023-2024 en dit ondersteunt door een communicatiecampagne van 59.703 euro

Daarnaast heb ik de nodige aandacht besteed aan streekontwikkeling in de regio en is er vanuit mijn administratie ondersteuning verleend aan de projectwerking van het intergemeentelijk samenwerkingsverband (IGS) 'Zennevallei Hergist' van Halle, Sint-Pieters-Leeuw en Beersel en heb ik 750.000 euro toegekend om de verschillende deelprojecten waaronder de organisatie van de Triënnale 'GIST' en deelprojecten voor de streekontwikkeling in de Zennevallei te stimuleren

Voor het versterken van het Vlaams karakter bouwde ik mijn beleid verder uit met vzw 'de Rand' die inzet op haar kerntaak (spil vormen van het Nederlandstalig weefsel in de zes facilitairgemeenten) en daarnaast een versterkt aanbod heeft uitgewerkt voor de 13 andere gemeenten in de Rand. In 2022 maakten meer lokale besturen gebruik van het ondersteuningsaanbod van vzw 'de Rand'.

In het kader van de vernieuwde dienstverlening (meer ondersteunend en coachend op basis van cijfers en prioritaire beleidsthema's) die Team Vlaamse Rand van het Agentschap Binnenlands Bestuur voor de besturen heeft ontwikkeld n.a.v. consultatie met 15 van de 19 Randgemeenten, werd er op 10 mei 2022 een Inspiratiedag georganiseerd met als thema taalstimulering Nederlands bij kinderen, tieners en jongeren in de vrije tijd.

De aanwerving van een deeltijdse onderzoeksmedewerker bij het team Vlaamse Rand in 2022 garandeert een betere ontsluiting van data over de Vlaamse Rand. In 2023 zal hierover actiever gecommuniceerd worden via een nieuwsbrief en een nieuwe website met het oog op meer expertisedeling.

In 2022 werden ook verdere voorbereidende stappen gezet voor het derde Taalbarometeronderzoek naar de taalsituatie en taalverhoudingen in de Vlaamse Rand.

TOTAAL – VLAAMSE RAND, excl. DAB's, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)					
2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	0	0	0	8.364	12.494
2e BA-JR	0	0	0	24.090	12.820
BU	0	0	0	9.749	9.366

PROGRAMMA SH – VLAAMSE RAND

(duizend euro)					
2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	0	0	0	8.364	12.494
2e BA-JR	0	0	0	24.090	12.820
BU	0	0	0	9.749	9.366

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Transversale en horizontale doelstellingen
2. Overkoepelende strategische doelstellingen

V. BELEIDSVELD VLAAMSE RAND

Voor het beleidsveld Vlaamse Rand is er slechts één inhoudelijk structurelement: Vlaamse Rand.

1. ISE VLAAMSE RAND

Binnen het inhoudelijk structuurelement “Vlaamse Rand” worden alle kredieten ondergebracht voor de uitvoering van een samenhangend en gecoördineerd beleid met betrekking tot de Vlaamse Rand rond Brussel met inbegrip van het evalueren en het formuleren van voorstellen tot aanpassing en bijsturing en het op maat ontwikkelen en aanbieden van een ondersteuningsaanbod in diverse sectoren.

Zoals vermeld in de beleidsnota Vlaamse Rand 2019-2024 ontwikkelt het Vlaamse Randbeleid zich rond vier strategische doelstellingen (SD):

- SD1 – Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid;
- SD2 – Vzw ‘de Rand’: partner voor het Vlaamse Randbeleid;
- SD3 – De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen & invalshoeken;
- SD4 – Het groene en open karakter van de Rand bewaken.

De realisatie van het beleid gebeurt door:

- Het opzetten van eigen projecten en communicatie-initiatieven;
- Het subsidiëren van bijzondere initiatieven;
- Het verlenen van structurele werkingssubsidies en investeringssubsidies aan organisaties;
- Het toekennen van een algemene toelage aan de vzw ‘de Rand’;
- Het organiseren van overleg, initiëren en coördineren van een inclusieve beleidsaanpak;
- Het geven van extra beleidsimpulsen via het Vlaamse Randfonds.

De uitgavenbegroting is onderverdeeld in 3 begrotingsartikels volgens het volgende stramien:

- Begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT – werking en toelagen - rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid.
- Begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT – werking en toelagen – Vlaamse Randfonds.
- Begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS - interne stromen – EVA vzw ‘de Rand’.

1.1. Relancemaatregelen

Niet van toepassing.

1.2. SD 1 Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid

OD 1.1 Randuitcheques

Na twee moeilijke coronajaren heb ik vanaf september 2022 de Randuitcheques opnieuw in de kijker gezet. Met die cheques kunnen anderstaligen die Nederlands leren of oefenen in de Vlaamse Rand betalen voor activiteiten in de lokale cultuur- en gemeenschapscentra. De cheques kregen een nieuwe lay-out en de gebruiksafspraken werden aangepast op basis van een bevraging bij de NT2-aanbieders, aanbieders van oefenkansen en cultuur- en gemeenschapscentra.

Het Agentschap Binnenlands Bestuur – team Vlaamse Rand nam de verdeling van de Randuitcheques over van het Agentschap Integratie en Inburgering en er kwam een nieuwe webpagina waar alle info over de Randuitcheques terug te vinden is www.randuitcheques.be.

Als kers op de taart was er ook een promofilmpje dat NT2-scholen en aanbieders van oefenkansen kunnen gebruiken om de cheques voor te stellen aan de doelgroep. Dit alles

moet de Randuitcheques bekender maken bij het middenveld als ideale kans om anderstaligen van Nederlandstalige cultuur te laten genieten.

OD 1.2 Subsidies Vlaamse Rand

- Subsidies faciliteitengemeenten

We behouden de subsidies voor de ondersteuning van de verenigingen voor specifieke Nederlandstalige evenementen en initiatieven in de faciliteitengemeenten. In 2022 normaliseerde de werking van deze subsidielijn post-covid. Er werden 5 projecten (zie detail onder 1.6 Budgettair kader voor het begrotingsjaar, onder begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT en op de website Vlaamse Rand) ondersteund voor in totaal 34.900 euro. Het gaat hier niet over een grote subsidielijn, maar deze is echter wel essentieel in de verfranste faciliteitengemeenten van de Vlaamse Rand.

- Impulssubsidies

Met de impulssubsidies moedig ik gemeenten en verenigingen uit de Rand aan om mee te werken aan sociale cohesie in de regio en om het Nederlands te promoten als verbindingstaal. Om deze doelstellingen te realiseren, benadruk ik het belang van hefboomprojecten en expertisedeling. Daarnaast komen ook kleinere initiatieven met een duidelijke impact in aanmerking. In 2022 werden er nieuwe indiendata doorgevoerd, om de dienstverlening te optimaliseren. Er werden 9 projecten ondersteund met een totale waarde van 417.200 euro (zie detail onder 1.6 Budgettair kader voor het begrotingsjaar, onder begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT en op de website Vlaamse Rand).

- RINGtv

RINGtv bracht in 2022 als communicatiepartner opnieuw het beleid van de Vlaamse Rand uitgebreid in woord en beeld.

In 2022 produceerde RINGtv 41 uitzendingen van het magazine Over de Rand, 11 meer dan voorzien. Er was onder meer aandacht voor gemeenschapsvormende projecten, maatregelen voor het onderwijs in de Vlaamse Rand, de Stand van de Rand, de Inspiratiedag Vlaamse Rand, de Week van het Nederlands, De Gordel, de erfgoedinitiatieven en expo's in FeliXart en het Huis van Herman Teirlinck. Ook de werking van de gemeenschapscentra van vzw 'de Rand' kwam uitgebreid aan bod. Zo was er een verslag van de vieringen van 25 jaar GC de Boesdaalhoeve in Sint-Genesius-Rode en 25 jaar GC de Zandloper in Wemmel. Ook de projecten van het team Taalpromotie van vzw 'de Rand' werden in de picture gezet. Verder bracht RINGtv in Over de Rand ook reportages rond toerisme en de groene Vlaamse Rand. Over de Rand werd in 2022 via Teletekst ondertiteld in het Frans en het Engels. Kijkers kregen dankzij de wekelijkse uitzending een mooi beeld van wat er leeft in de regio en hoe de Vlaamse regering er een beleid op maat voert.

Op de website van RINGtv kon je ook in 2022 in een apart luik 'Over de Rand' allerlei nieuwsartikels lezen rond het beleid in de Vlaamse Rand. Van initiatieven rond taal, over mobiliteit en milieu, tot onderwijs en jeugd. Via de nieuwsbrief en de sociale media van RINGtv voert de zender actief promotie voor de wekelijkse uitzendingen van Over De Rand. RINGtv zette ook verder in op samenwerking met RandKrant. Artikels werden door beide media gedeeld via een RSS-feed op hun website. De volledige RandKrant wordt ook via een link met coverfoto digitaal aangeboden via RINGtv.be. RINGtv lichtte ook via zijn sociale media regelmatig artikels uit RandKrant uit.

Vzw RTVB ontving in 2022 een subsidie van 273 keuro.

OD 1.3 Vlaams Randfonds

De projectcoördinator voor het Vlaamse Randfonds binnen de administratie was slechts in dienst tot juli 2022 zodat de werkzaamheden verder werden opgenomen binnen het team Vlaamse Rand

De financiële middelen vanuit het Vlaamse Randfonds zijn in 2022 voor het grootste deel besteed aan onderwijs, streekontwikkeling en vergroening.

Voor onderwijs werd in 2022 een bedrag van 1 miljoen euro uitgegeven voor de bijkomende onderwijsopdracht van vzw 'de Rand'. Dit bedrag werd toegekend op basis van de beslissing om aanvullend 3 miljoen euro beschikbaar te stellen vanuit het Vlaamse Randfonds voor flankerend onderwijsbeleid in de Vlaamse Rand via vzw 'de Rand' voor de periode 2022 tot en met 2024 en dit op basis van geuite zorgen in een manifest in 2021 door verschillende scholen in de Vlaamse Rand over de ongelijke behandeling van de scholen in de Vlaamse Rand t.o.v. die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG).

Er werd 750.000 euro toegekend aan IGS 'Zennevallei Hergist' om de streekontwikkeling in de Zennevallei stimuleren en projecten financieren die ten goede komen aan de economische, ecologische, culturele en toeristische ontwikkeling van de drie lokale besturen (Halle, Sint-Pieters-Leeuw en Beersel). Hierbij vermeld ik in het bijzonder de organisatie van GIST, een eerste triënnale in de regio. GIST zet met een kunstenfestival in het najaar van 2023 de inspanningen in de kijker die de afgelopen jaren werden geleverd met het oog op streekontwikkeling, vergroening en opwaardering van de regio van de groene Vlaamse Rand.

Voor vergroening heb ik de overheidsopdracht 'Vlaamse Rand boomt' uitgeschreven met 2 percelen voor 426.000,01 euro voor de aanplanting van 100.000 bomen in de brede rand tijdens het plantseizoen 2022-2023 en 2023-2024 en dit omkadert door een communicatiecampagne van 59.703,69 euro (in totaal 485.703,70 euro).

Voor een overzicht van alle gefinancierde projecten in 2022 zie toelichting onder 1.6 Budgettair kader voor het begrotingsjaar, onder begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT – Vlaamse Randfonds.

OD 1.4 Taalbarometer Vlaamse Rand

Sinds 1997 geeft de Vlaamse overheid de opdracht om de Brusselse taalsituatie via een wetenschappelijk survey-onderzoek in kaart te brengen. Er werden reeds vier Brusselse Taalbarometeronderzoeken uitgevoerd en een vijfde onderzoek wordt momenteel opgestart. In 2013 gaf de Vlaamse overheid voor het eerst de opdracht om via eenzelfde soort onderzoek de taalsituatie in de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand rond Brussel in kaart te brengen. In de Vlaamse Rand werden er intussen al twee Taalbarometeronderzoeken uitgevoerd, die in 2014 en 2019 resulteerden in een wetenschappelijke publicatie.

BRIO, het Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum binnen de Vrije Universiteit Brussel, heeft in 2022 de nodige voorbereidingen getroffen voor de uitrol van de derde Taalbarometer Vlaamse Rand. In dialoog met ABB werkte BRIO de methodologie (steekproeftrekking, contactprocedure respondenten, ontwikkeling vragenlijst, ...) uit voor de organisatie van deze grootschalige enquête. In 2023 wordt de opdracht voor de uitvoering van deze enquête toegewezen aan een veldwerkbureau, dat zal instaan voor het contacteren van de respondenten en het opleveren van een databestand voor analyse door BRIO. Het verkrijgen van de machtiging van het Rijksregister voor de representatieve steekproeftrekking die nodig is voor de enquêtering, heeft gelet op de toepassing van de complexe AVG-regelgeving een impact op doorlooptijd van het onderzoek.

OD 1.5 Coördinatieplatform 'Stand van de Rand'

Periodiek komt het ambtelijk-politiek coördinatieplatform 'Stand van de Rand' samen om de 23 projecten op te volgen. Jaarlijks rapporteer ik voor het zomerreces aan de Vlaamse Regering over de laatste stand van zaken van de lopende projecten. In 2022 kwam het overlegplatform driemaal bijeen. De doelstelling van het coördinatieplatform 'Stand van de Rand' bestaat erin samenwerking tussen de Vlaamse beleidsdomeinen te faciliteren om de uitdagingen in de Vlaamse Rand gecoördineerd aan te pakken. Concreet gaat het om de beleidsdomeinen omgeving, MOW, onderwijs, welzijn en wonen. Die worden opgevolgd aan de hand van 23 projectfiches. De gouverneur van Vlaams-Brabant neemt het voorzitterschap op. Tijdens de derde bijeenkomst in november 2022 werd afgesproken om de 3 overlegmomenten per jaar op te splitsen in 2 formats:

- thematische samenkomsten (2 keer per jaar) waarbij verschillende spelers samen komen rond een bepaald thema en met elkaar in interactie gaan. Op die manier creëren we meer dynamiek en willen we meer aansluiting vinden met de noden op het terrein door
- stand van zaken van de projectfiches voor de rapportering aan de Vlaamse Regering (1 keer per jaar): de jaarlijkse rapporteringsvergadering in juni blijft behouden, maar we optimaliseren het format van de fiches, zodat duidelijker is welke vooruitgang de projecten gemaakt hebben.

Ik organiseerde tijdens het Gordelfestival 2022 in de plantentuin van Meise het jaarlijks colloquium 'Stand van de Rand' voor de Vlaamse mandatarissen en het betrokken middenveld met als onderwerpen: het flankerend onderwijsbeleid van vzw 'de Rand' (beter onderwijs in de Rand door een bewust taalbeleid en een sterkere ouderbetrokkenheid) en de scholenbouw.

Mark Elchardus - em. prof. sociologie Vrije Universiteit Brussel - had het over onderwijs en gemeenschapsvorming in de Vlaamse Rand.

Op de conferentie mandatarissen van de faciliteitengemeenten werd door ABB een toelichting gegeven over het vernieuwde gemeentedecreet en de impact voor de faciliteitengemeenten.

OD 1.6 Strategische ankerpunten in de Vlaamse Rand

In 2022 werd de museumsite van Felix De Boeck geherlanceerd naar 'FeliXArt & Eco Museum', een geïntegreerd erfgoedensemble geïnspireerd door de avant-garde schilderboer Felix De Boeck. De publieksontsluiting van de hoeve was hierbij het sluitstuk, waarbij de bezoekers een totaalervaring van kunst, natuur en erfgoed krijgen. Deze herlancering kreeg positieve (inter)nationale en regionale persaandacht, met als hoogtepunt de nominatie in december 2022 voor de European Museum of the Year Award 2023 alsook de nominatie voor de Toerisme Vlaams-Brabant Awards 2023.

In het kader van de triënnale GIST in 2023 bereidt FeliXArt als 'Art & Eco Museum' een tentoonstelling voor die opgaat in het narratief rond 'transitie', met hedendaagse kunstenaars die de dialoog aangaan met actuele thematieken rond ecologie.

Door de covidmatregelen tijdens de voorgaande jaren, de hoge energiekosten en bijkomende inflatie kende het museum geen gemakkelijk jaar. Dankzij de voorafbetaling van de bijdragen van de structurele partners werd het cashflowmatig tekort opgevangen. Het blijft echter een site met potentieel, opgebouwd rond het leven van een groot kunstenaar.

OD 1.7 Een open communicatiebeleid voeren en aansturen

Op 10 mei was er de eerste Inspiratiedag Vlaamse Rand georganiseerd. Een jaarlijks evenement voor onder meer lokale besturen en organisaties uit het middenveld met als doel goede praktijken rond gedeelde uitdagingen aan te reiken en expertise te delen. De eerste Inspiratiedag handelde rond taalstimulering Nederlands bij kinderen, tieners en jongeren in de vrije tijd waarbij we op zoek gingen naar goede praktijken, Vzw 'de Rand' een visietekst met stappenplan voorstelde waarmee een lokaal bestuur richting kan geven aan beleidskeuzes en we gingen met de lokale besturen in gesprek over hoe zij taalstimulering Nederlands integreren in hun beleid en welke kansen en hindernissen zij daarbij tegenkomen.

Omdat actuele en accurate data van grote waarde zijn in een snel veranderende regio als de Vlaamse Rand zette mijn administratie in 2022 verder in op de ontsluiting van relevante cijfers en studies. Bij de inkanteling van het documentatiecentrum in ABB is er vanaf 2021 een jaarlijks werkingsbudget van 40.000 euro als bijdrage voor de cijferbank Vlaamse Rand binnen de GSM-website (ontsluiting informatie en visualisatie, datawarehouse...) met integratie van de thematieken lokale inburgerings- en integratiemonitor (LIIM). De aanwerving van een deeltijdse onderzoeksmedewerker bij het team Coördinatie Vlaamse Rand in augustus 2022 garandeert een verdere uitbouw van het documentatiecentrum en een betere ontsluiting van data over de Vlaamse Rand.

Samen met de partners BRIO en vzw de Rand werd een stuurgroep in het leven geroepen om de werking van de databank te optimaliseren en regelmatig af te stemmen over het geplande onderzoekswerk met betrekking tot de Vlaamse Rand bij ABB, BRIO, provincie Vlaams-Brabant en andere academici. Daarnaast werd ook de complementariteit met de bestaande kennisproducten van ABB over de Vlaamse Rand versterkt door op de homepage van het documentatiecentrum een directe link te voorzien naar de themapagina 'Vlaamse Rand' van de Gemeente-Stadsmonitor. Via deze themapagina kunnen lokale besturen niet alleen de gegevens uit de eigen burgerbevraging van ABB maar ook de indicatoren uit de Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor raadplegen.

OD 1.8 Samenwerken en ondersteunen

BRIO vergroot de kennis over Brussel en de Vlaamse Rand via wetenschappelijk, fundamenteel, interdisciplinair en beleidsondersteunend onderzoek. Daarbij is er bijzondere aandacht voor samenwerking met andere (in eerste instantie Vlaamse) academische partners en middenveldorganisaties.

In 2022 werkte BRIO voor het eerste jaar rond het thema 'Onderwijs in de Vlaamse Rand'. Hiervoor werden zoals elk jaar vier originele onderzoeksfiles geschreven die via de BRIO-nieuwsbrieven werden verspreid. Het betreft files over de sociologische grenzen van de Vlaamse Rand, de sociale kenmerken van personen die vanuit Brussel naar de Vlaamse Rand verhuizen en een cijfermatig portret van de jongeren in de Vlaamse Rand. De studiedag rond 'Onderwijs in de Rand' werd verplaatst naar 2023. BRIO bracht de publicatie '20 jaar BRIO-taalbarometeronderzoek' uit en werkte ook verder aan de voorbereiding van het derde taalbarometeronderzoek Vlaamse Rand.

BRIO deed in 2022 ook bezig met eigen onderzoek rond leegstand in Brussel, internationale studenten in Brussel, centrale toetsen in het onderwijs, jongeren in Brussel, een Belgisch online panel, gevolgen van COVID19 beleid, en het Belgisch overstromingsbeleid. Verder bleef de onderzoeksgroep ook systematisch wetenschappelijke en beleidsrelevante informatie van derden over Brussel en de Rand samenbrengen en ontsluiten. De BRIO-website en docu.vlaamserand.be werden verder aangevuld en er werden er 4 nieuwsbrieven verstuurd.

BRIO ontving in 2022 een subsidie van 63 keuro.

1.3. SD 2 vzw de Rand: eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid

Het extern verzelfstandigd agentschap (EVA) vzw 'de Rand' heeft als kernopdracht om het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand te ondersteunen en te bevorderen en doet dat in opdracht van de Vlaamse Regering en de provincie Vlaams-Brabant. Het vernieuwde strategische kader maakt duidelijk wat de verwachtingen zijn naar vzw 'de Rand' toe en binnen welke budgettaire realiteit ze dit kan verwezenlijken.

Gemeenschapsvorming in de 6

De gemeenschapscentra zetten ook in 2022 verder in op de ondersteuning van het verenigingsleven en het contact met de inwoners in de zes. Het verenigingsleven herademde na twee moeilijke Coronajaren. Vzw De Rand organiseerde samen met de verenigingen 216 publieksactiviteiten. De verhuur van lokalen aan verenigingen is vrijwel op het peil van 2020. Enkele nieuwe verenigingen werden opgestart. De vzw maakte werk van een nieuw registratiesysteem voor de ondersteuningsvragen en startten met de voorbereiding van een diepgaande bevraging om nog korter te kunnen aansluiten bij hun concrete ondersteuningsnoden.

Ook de eigen werking zit terug op het peil van voor Corona. De gemeenschapscentra organiseerden samen 576 activiteiten waarbij ze in totaal 31.264 bezoekers of deelnemers ontvingen. Verder organiseerden de centra 56 schoolvoorstellingen, 165 educatieve activiteiten, 36 familievoorstellingen, 77 activiteiten gericht naar senioren en 114 activiteiten voor kinderen en jongeren.

Er werden via de gemeenschapscentra 8 intakemomenten voor anderstaligen georganiseerd in samenwerking met het Agentschap Integratie en Inburgering. 220 anderstaligen volgden een cursus NT2 in de centra. We organiseerden 44 activiteiten oefenkansen Nederlands voor volwassenen, 52 oefenkansen voor kinderen en 9 taalstages.

Vzw de Rand voert in de faciliteitengemeenten het Plan Samenleven uit. Wij dienden voor de zes faciliteitengemeenten een aanvraag in om bijkomend in te zetten op oefenkansen voor Volwassenen, toeleiding van kinderen en jongeren naar sport en cultuur en de inzet van Brugfiguren in het onderwijs. De nodig voorbereidende stappen voor de uitvoering van deze acties werden gezet in functie van een opstart van deze versterkte inzet naar anderstaligen vanaf 2023.

Taalpromotie in de 19

De werking van Team Taalpromotie breidt alsmaar verder uit. Lokale besturen maken meer en meer gebruik van het ondersteuningsaanbod van vzw de Rand. Taaliconen, randuitcheques en ondersteuning van socioculturele federaties en koepels maken het reguliere gemeenschapsvormend cultuuraanbod toegankelijker voor anderstaligen. Workshops en infosessie specifiek naar cultuur- en gemeenschapscentra, musea, bibliotheken, lokale socio-culturele organisaties en hun vrijwilligers ondersteunen de ontvangende lokale besturen, hun cultuurinstellingen en verenigingen bij het bereiken van de anderstaligen en het creëren van bijkomende oefenkansen Nederlands.

Het lokaal sportbeleid en de lokale sportclubs en hun federaties worden ondersteund via de campagne 'Boest je sportclub'. Vzw De Rand werkt samen met Voetbal Vlaanderen, Volley Vlaanderen, de Atletiekliga, de Vlaamse Trainersschool en de Vlaamse Sportfederatie en ondersteunt 14 sportclubs op het terrein, 17 anderstalige trainers volgden een cursus NT2 voor trainers. Zij kregen bijkomende coaching sessies op het veld tijdens hun eigen trainingssessie. 51 vrijwilligers bij lokale sportclubs namen deel aan 3 webinars rond oefenkansen binnen de sportcontext.

Het vooronderzoek jeugd werd afgerond en resulteerde in een bijkomend ondersteuningsaanbod naar jeugdwerkinitiatieven en verenigingen. Een regionale

visietekst rond oefenkansen voor kinderen werd samen met medewerkers van 14 lokale besturen en het AGII uitgewerkt. De implementatie ervan op het terrein zal door vzw de Rand verder worden ondersteund. Vzw De Rand organiseerde 2 webinars met in totaal 67 deelnemers rond taalverwerving bij kinderen. We begeleidde 6 speelpleinwerkingen in de Rand op het terrein via observatie- en coachingsmomenten, organiseerde een workshop voor 82 speelpleinanimatoren, werkte samen en stemde af met 9 bovenlokale jeugdwerkorganisaties en federaties en organiseerden in samenwerking met 4 gemeentelijke jeugdraden een jeugdwerkcafé rond taalpromotie in het jeugdwerk.

Het vooronderzoek Onderwijs, Colloquium Stand van de Rand en Manifest secundaire scholen resulteerde in de bijkomende opdracht taalpromotie secundair onderwijs. In een eerste fase van het project werden 18 secundaire scholen in de Vlaamse Rand en Halle ondersteund op het terrein via de inzet van een schoolondersteuner die werk maakt van de ondersteuning van een kerngroep taal, het implementeren van een taalpromotiebeleid, het werken aan ouderbetrokkenheid of de toeleiding van de leerlingen naar bijkomende oefenkansen in de vrijetijdscontext.

Samen met het Agentschap Integratie en Inburgering, de provincie Vlaams-Brabant en de lokale besturen werd er ook een vernieuwde promotiecampagne NT2 opgezet. Samen met het Toekomstforum Halle-Vilvoorde en het Agentschap Integratie werd er een ontwikkelingstraject rond lokaal onthaal- en taalpromotiebeleid afgerond en omgezet in concrete acties binnen het plan Samenleven. 15 van de 19 gemeenten in de Vlaamse Rand vroegen en kregen bijkomende middelen in kader van dit Plan Samenleven van mijn collega Vlaams minister van Gelijke Kansen. Zij kunnen extra inzetten op o.a. bijkomende oefenkansen voor volwassenen, toeleiding van kinderen en jongeren naar sport- en cultuurinitiatieven en brugfiguren in het onderwijs. Vzw de Rand en het Agentschap Integratie en Inburgering ondersteunen de betrokken besturen bij deze acties.

De Gordel

Ook voor de Gordel was het uitkijken naar de eerste postcorona editie. Met de Plantentuin van Meise als focuspunt, 8.700 sportieve deelnemers, vijf volledig gevulde Gordelpelotons en een gesmaakt podiumaanbod met o.a. Like Me in het provinciedomein van Huizingen bereikten we in totaal 30.000 sympathisanten uit de Rand en de rest van Vlaanderen.

Organisatiebeheersing

Vzw 'de Rand' maakte verder werk van de uitvoering van de geplande klimaatinvesteringen. In 2022 werden o.a. de energetische isolatiewerken (dak en gevel) in GC de Zandloper in Wemmel verdergezet. De huidige realiteit en de afgelopen crisisperiode maakten het belang van de inzet van digitale informatiekkanalen en ontmoetingsplatformen nogmaals duidelijk. De websiteomgeving en sociale mediakanalen werd opgestart in functie van een grondige opfrisbeurt van de nieuwe toepassingsnoden en communicatiekansen in 2022. Ook op vlak van de interne werking van de vzw bieden digitale toepassingen meer mogelijkheid tot telewerk en andere efficiëntiewinsten. Bijzondere aandacht in deze coronatijden ging naar de veiligheid en welzijn van het personeel met o.a. een gedetailleerd coronabeleid en welzijns- en veerkrachtbevorderende acties.

Naast de coronagebonden inspanningen voor luchtzuivering en CO2-beheersing maakte vzw De Rand verder werk van de uitvoering van de geplande klimaatinvesteringen. De grondige isolatiewerken (dak en gevel) in GC de Zandloper in Wemmel werden afgerond en de nieuwe grote zaal van GC 'de Lijsterbes' in Kraainem werd in gebruik genomen. Ook werd een grondige energetische renovatie van de conciërgewoning van GC de Bosuil in Jezus-Eik gestart. Hiervoor werkt vzw De Rand samen met de teams infrastructuur van CJM en HFB.

De hoge energieprijzen dwong de vzw tot een doordacht gas- en elektriciteitsverbruik. Een campagne op maat van de centra werd uitgewerkt: verlaging comforttemperaturen, doven verlichting, verminderen verlichting in de lokalen, enz.

De huidige realiteit en de afgelopen crisisperiode maakten het belang van digitale informatiekkanalen en ontmoetingsplatformen nogmaals duidelijk. De websiteomgeving en sociale mediakanalen werden verder vernieuwd in functie van nieuwe toepassingsnoden en communicatiekansen. De budgettaire realiteit dwingt ons dit verder uit te voeren op het tempo van de beschikbare investeringsruimte.

In samenwerking met Better Minds at Work werd een medewerkersbevraging gedaan. 97 % van de medewerkers nam hieraan deel. De resultaten werden teruggekoppeld naar de medewerkers. Met deze resultaten gaat de vzw aan de slag. Een actieplan is in ontwikkeling met o.a.:

- Implementatie van een online leerplatform (GoodHabitZ) vanaf 1 april;
- Inzet op groei en persoonlijke ontwikkeling van de medewerkers;
- Opstellen van een kader rond digitale deconnectie (in het kader van de arbeidsdeal).

1.4. SD 3 De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen & invalshoeken

OD 3.1 Huisvesting

3.1.1. Vlabinvest autonoom provinciebedrijf

Vlabinvest heeft een dubbele opdracht: betaalbaar wonen mogelijk maken en de achterstand inzake zorginfrastructuur wegwerken. In 2022 is 1.329.448 euro uitbetaald voor de financiering van projectopbouw op verschillende locaties.

OD 3.2 Taalwetgeving – Binnenlands Bestuur

Het Steunpunt Taalwetwijzer blijft sinds haar oprichting in 2002 een uniform aanspreekpunt voor vragen over de taalwetgeving en registreerde het afgelopen werkjaar – dat liep van september 2021 tot en met augustus 2022 - 378 vragen over de taalwetgeving. Net zoals de afgelopen jaren gaan de meeste vragen over het taalgebruik in bestuurszaken. Dat is logisch omdat veel lokale en Vlaamse overheidsinstanties vragen stellen aan het Steunpunt Taalwetwijzer. Zij stellen namelijk bijna 1/3 van het totaal aantal vragen. Burgers, bedrijven en onderwijsinstellingen kunnen ook bij het Steunpunt Taalwetwijzer terecht met vragen over de taalwetgeving. Particulieren stelden het merendeel van het totaal aantal vragen.

OD 3.3 Onderwijs

1/ Capaciteitstekort

Op 25 februari 2022 keurde de Vlaamse Regering de verdeling van de capaciteitsmiddelen scholenbouw voor 2022, 2023 en 2024 over de verschillende regio's goed. Zij baseerde zich daarvoor op de resultaten van de driejaarlijkse capaciteitsmonitor die eind 2021 werd opgeleverd.

In totaal gaat het om een budget van 180 miljoen euro:

- 25 miljoen euro voor 1.800 extra plaatsen in het buitengewoon onderwijs (basis en secundair);
- 25 miljoen euro voor 2.000 extra plaatsen in het gewoon basisonderwijs;
- 130 miljoen voor 11.000 extra plaatsen in het gewoon secundair onderwijs.

Dat budget wordt als volgt gespreid over de drie begrotingsjaren 2022, 2023 en 2024:

- 30 miljoen euro in 2022
- 75 miljoen euro in 2023
- 75 miljoen euro in 2024

Volgende gemeenten uit de Vlaamse Rand (+ Halle) kregen middelen toegewezen voor het basisonderwijs:

Gemeente	Capaciteitsmiddelen	Aantal na te streven plaatsen
Beersel	1 200 000 euro	95
Dilbeek	2 100 000 euro	170
Halle	1 850 000 euro	150
Vilvoorde	2 650 000 euro	215
Wemmel	1 100 000 euro	85

In het secundair onderwijs kregen volgende gemeenten middelen toegewezen:

- Dilbeek (8,15 miljoen – 690 plaatsen)
- Halle (6,8 miljoen – 575 plaatsen)
- Vilvoorde (6,4 miljoen – 545 plaatsen).

In het buitengewoon basisonderwijs kreeg GO! Lagere school voor buitengewoon onderwijs – De Eekhoorn Wemmel middelen waardoor 16 bijkomende plaatsen in type 3 worden gecreëerd.

In de loop van 2022 is de stand van zaken van verschillende capaciteitsdossiers van meer nabij opgevolgd en werden er maatregelen genomen om de realisatie van extra plaatsen te garanderen. Begin 2023 zal een algemene stand van zaken opgemaakt worden inzake de realisatiegraad van de eerder goedgekeurde capaciteitsprojecten op begrotingsjaren 2010-2022, in opvolging van de laatste algemene stand van zaken van begin 2021.

2/ Inschrijvingsrecht herzien

Op 16 februari 2022 keurde het Vlaams Parlement de nieuwe decreten inschrijvingsrecht goed over de inschrijvingen in de scholen in de Vlaamse Rand en voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.

In het decreet voor de inschrijvingen in de scholen in de Vlaamse Rand is in het secundair onderwijs een voorrang van 70 procent ingevoerd voor leerlingen meteen voortraject in het Nederlandstalig basisonderwijs.

3/ Taalvaardigheid Nederlands

In de eerste helft van 2022 kregen alle 5-jarigen die onvoldoende scoorden op de KOALA taalscreening afgenomen in oktober-november 2021, een taalintegratietraject aangeboden. Om scholen in deze opdracht te ondersteunen stelde ik 12 miljoen extra zorgpunten ter beschikken. Scholen kregen ook toegang tot de gratis praktijkgids.

In het najaar 2022 werd de KOALA-taalscreening voor de tweede keer uitgevoerd bij alle 5-jarigen in het gewoon onderwijs, met uitzondering van de anderstalige nieuwkomers, die hoe dan ook een taalintegratietraject moeten volgen. De afname wordt jaarlijks gemonitord. Opdat schoolteams kwaliteitsvolle taalintegratietrajecten kunnen opzetten, ontvangen vier projecten in het kader van prioritaire nascholing financiële ondersteuning om schoolteams daarrond te versterken (schooljaren 2022-2023 en 2023-2024).

OD 3.4 Werk

In 2022 bleef de arbeidsmarktkrapte alomtegenwoordig, ondanks de minder gunstige economische conjunctuur. Om de uitdagingen op de arbeidsmarkt aan te pakken en om alle Vlaamse burgers op beroepsactieve leeftijd te bereiken en activeren heeft VDAB in 2022 ingezet op een versterkte samenwerking met verschillende partners, zoals de lokale besturen. Ook een doorgedreven focus op knelpuntopleidingen en een versterkte samenwerking met Brussel en Wallonië moet ertoe leiden dat knelpuntvacatures in de Vlaamse Rand sneller ingevuld raken.

Anderstaligen

De Vlaamse Rand kenmerkt zich door een groot aandeel anderstalige werkzoekenden. Omdat kennis van het Nederlands een grote troef is in de zoektocht naar een duurzame job, blijft een geïntegreerd taal- en werkbeleid cruciaal. Daarom zette VDAB in 2022 verder in op de uitrol van het Talenplan "Vijf voor Taal". Zo werkte VDAB samen met partners verder aan het aanbod (geïntegreerde) talige competentieversterking in diverse vormen. Het aanbod taalcoaching op de werkvloer werd verder op punt gezet en bekend gemaakt t.a.v. werkgevers. De realisaties van de verschillende pijlers van het talenplan werden opgenomen in het rapport '[Het talenplan in cijfers](#)'.

Op 1 maart 2022 ging ook het hertekende inburgeringsbeleid van start. Het uitgangspunt daarbij is dat elke inburgeraar op beroepsactieve leeftijd een arbeidsperspectief heeft. De geïntegreerde intake tussen AgII (Agentschappen Integratie en Inburgering) en VDAB werd via proeftuinen in 7 steden/regio's over heel Vlaanderen vormgegeven.

Na de inval van Rusland in Oekraïne eind februari 2022 werd de EU-richtlijn m.b.t. tijdelijke bescherming geactiveerd. De Oekraïense ontheemden die deze bescherming inroepen in België, krijgen onmiddellijk toegang tot o.a. het recht op arbeid en het recht op dienstverlening van de VDAB. Omdat de noden van Oekraïense ontheemden vaak gelijk zijn aan de noden van andere categorieën vreemdelingen voor wie de VDAB al een aanbod voorziet, werd de dienstverlening voor Oekraïners met het bestaande aanbod afgestemd. Bijkomend werden inspanningen geleverd m.b.t. extra communicatie, specifieke monitoring, relatiebeheer en bijkomende acties met andere betrokken actoren. Zo werden op vraag van de lokale besturen collectieve inschrijvingssessies georganiseerd en werden jobbeurzen georganiseerd in samenwerking met Travi om Oekraïense klanten te matchen met lokale vacatures. In Halle-Vilvoorde zette de VDAB twee bemiddelaars in om specifiek de Oekraïense doelgroep in te schatten en een gepast traject (NT2, diplomagelijkschakeling, competentieversterking,..) aan te bieden.

Samenwerken

Het nieuwe samenwerkingsakkoord tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap over de afstemming van het arbeidsmarktbeleid en de opleiding, vorming en de bevordering van de mobiliteit van werkzoekenden werd eind 2021 goedgekeurd. Dit samenwerkingsakkoord zet in op een vlottere werking van de arbeidsmarkt om een grotere mobiliteit van werkzoekenden tussen beide gewesten te realiseren. Hiertoe engageren de regeringen zich om te werken aan competentieontwikkeling, inclusief de taalkennis, (technische) vaardigheden en de erkenning van eerder verworven competenties, zowel van werkzoekenden als van

werknemers. Nieuwe acties in dat kader zijn de jaarlijkse gezamenlijke arbeidsmarktanalyse en de opstart van een Talenpunt in Brussel.

De agentschappen Actiris en VDAB stelden in 2022 ook een nieuwe meerjarige samenwerkingsovereenkomst op die in 2023 in werking treedt en waarbij een jaarlijkse update van acties is voorzien. De acties in de samenwerkingsovereenkomst zijn gebaseerd op de gezamenlijke arbeidsmarktanalyse van Actiris en VDAB. Verder operationaliseert de meerjarige overeenkomst de afspraken uit het samenwerkingsakkoord tussen Vlaanderen en Brussel en benoemt ze de verantwoordelijkheden van beide organisaties in het kader van de verwerking van persoonsgegevens.

Het voorbije jaar versterkte de VDAB ook de samenwerking met de lokale besturen zodat mensen met een leefloon en andere niet-beroepsactieven vlotter begeleid kunnen worden naar de arbeidsmarkt. Lokale besturen zijn hierbij de partner bij uitstek, gezien hun nabijheid bij de diverse moeilijk bereikbare groepen. Daarom zette de VDAB in 2022 de ambitie verder om met alle centrumsteden in Vlaanderen, al dan niet in een intergemeentelijk samenwerkingsverband met omliggende gemeenten, een samenwerkingsovereenkomst af te sluiten. De samenwerkingsovereenkomsten bevatten acties die bijdragen aan het verhogen van de werkzaamheidsgraad in Vlaanderen. Voor de provincie Vlaams-Brabant is er eind 2022 een samenwerkingsovereenkomst en een actieplan voor de centrumstad Leuven en alle zes bestaande regiegebieden sociale economie en werk afgesloten.

Met het provinciebestuur Vlaams-Brabant werd begin 2022 een samenwerkingsovereenkomst afgesloten om gemeenschappelijke doelstellingen vast te leggen en er een actieplan aan te koppelen. Dit actieplan richt zich op de drie strategische doelstellingen uit het managementplan van de VDAB: meer mensen aan het werk, veerkrachtige ondernemingen en een stimulerend leerklimaat.

Tot slot was de VDAB in 2022 een actieve partner in het werkgelegenheidscentrum van Brussels Airport - Aviato. Ook in 2022 waren er heel wat kraptes op de luchthaven en ondersteunde Aviato de luchthavengemeenschap, de bedrijven en de werknemers bij retentie, instroom en doorstroom. Zo werden heel wat opleidingstrajecten (bv. behandelaar luchtvracht en bagage, medewerker check-in, bewakingsagent, ...) georganiseerd waarmee werkzoekenden opgeleid werden voor een job op de luchthaven. Ook de jobcafés van Aviato zorgden voor matching tussen werkgevers met vacatures en geschikte kandidaten.

OD 3.5 Economie

Er werd een verlenging toegekend aan de provincie Vlaams-Brabant voor de gebiedsregie voor de Zuidelijke Zennevallei. Het studiewerk om de terreinen te herprofiëren en te verduurzamen gebeurt grondig en gaat vooruit.

Voor Vilvoorde-Machelen werd de subsidie voor de gebiedsregie vervroegd stopgezet. Er wordt verder gekeken met de betrokkenen hoe er toch een vorm van monitoring kan georganiseerd worden. Het gaat immers om een dynamisch gebied met heel wat project dat op stapel staan. Zo was bijvoorbeeld het RUP Asiat-Darse recent in openbaar onderzoek.

Ten slotte blijft het de bedoeling om het Research Park Zellik om te vormen tot een Green Energy Park.

OD 3.6 Mobiliteit

Mijn collega Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare werken investeerde via De Werkvennootschap ook in 2022 verder in de haar toegewezen projecten. Voor de werken aan de Ring, waaronder de herinrichting van de Ring rond Brussel (R0) (Noord, Oost en West/Zuid), de uitbouw van het hoogwaardig openbaar vervoer (Brabantnet), de investeringen in de fietssnelwegen alsook verschillende hop-in-punten, werden in 2022 in het GIP 102,5 miljoen euro vastgelegd. Voor een bedrag van 92,3 miljoen euro werden effectieve studies en investeringen uitgevoerd. Qua weginfrastructuur gingen de grootste investeringen naar het aansluitingscomplexen van de Henneaulaan in Zaventem en van de Medialaan (samen een kleine 25 miljoen euro). Verder werd meer dan 15 miljoen euro geïnvesteerd in fietssnelwegen en meer dan 10 miljoen euro in de uitvoering van projecten voor hoogwaardig openbaar vervoer (Ringtrambus).

Het studiewerk van het geïntegreerd planproces van de R0-Noord werd medio 2022 aan de Vlaamse Regering meegedeeld. Zo komt er een aanzet voor de lang verwachte mobiliteits- en leefbaarheidsoplossing die de Vlaamse Rand, Vlaanderen en Brussel zo hard nodig hebben. Een andere belangrijke investering binnen het programma "Werken aan de Ring" betreft het DBFM-project 'complex R0-A201', een multimodale quick win ter hoogte van de nationale luchthaven in Zaventem. Voor dit project werd de voorkeursbieder aangesteld in december 2022.

OD 3.7 Cultuur, jeugd, sport en het verenigingsleven

In de Vlaamse Rand kennen zowel de Vlaamse overheid als de provincie Vlaams-Brabant subsidies toe aan verenigingen die de Nederlandse taal ondersteunen. De Vlaamse overheid kent ook subsidies toe aan projecten die de sociale cohesie versterken. Daarnaast kunnen verenigingen gebruik maken van de expertise van vzw 'de Rand' inzake oefenkansen Nederlands en taal(promotie)beleid. De vzw werkt hiervoor, in samenwerking met de betrokken federaties en koepelorganisaties, kant-en-klare pakketten uit die via de lokale besturen ter beschikking worden gesteld van de verenigingen. De vzw zorgt ook voor de organisatie van workshops en kan op vraag van de besturen ingeschakeld worden voor een procesmatige begeleiding op maat van de verenigingen.

OD 3.8 Welzijn en Gezondheid

De ondersteuning van de werking van het autonoom provinciebedrijf Vlabinvest blijft behouden, conform de decretale bepalingen, om de achterstand aan welzijns- en gezondheidszorgaanbod in Vlaams-Brabant verder weg te werken. Daarbij geldt er een voorrangsregeling voor de Vlaamse Rand. Hiervoor is een jaarlijks budget voorzien van 2,35 miljoen euro. Door een overschot van 1.401.253,30 euro van werkingsjaar 2021, omdat er door de covidcrisis substantieel minder aanvragen waren, was in 2022 het totale beschikbare budget 3.751.253,30 euro. Inzake de zorgopdracht is in 2022 2.717.940,65 euro aan subsidies verleend. De subsidies zijn verdeeld over de Vlaamse rand met 12 dossiers, goed voor 82 % van het totaal verleende subsidiebedrag en 9 dossiers uit het arrondissement Leuven. Dit houdt in dat er 367.940,65 euro aan fondsen overgedragen uit het jaar 2021 zijn aangewend. In 2022 is er dus een grotere hoeveelheid dossiers uit de Vlaamse rand, alsook een groter toegekend subsidiebedrag. De inspanningen die Vlabinvest geleverd heeft in 2021 en 2022 door gerichtere communicatie naar de Vlaamse rand heeft zijn vruchten afgeworpen.

OD 3.9 Toerisme

In 2022 werd het kandidaat-nationaal park Brabantse Wouden en het kandidaat-landschapspark Pajottenland begeleid en gecoacht door Toerisme Vlaanderen. Het

hefboomproject Plantentuin Meise 2.0 werd in 2022 succesvol afgerond. Vanuit Toerisme Vlaanderen werd een digitale consumentencampagne gelanceerd voor de Plantentuin van Meise. Toerisme Vlaanderen heeft een internationale persreis en een internationale familietrip voor de reisindustrie georganiseerd om de Plantentuin van Meise te komen bezoeken in combinatie met andere tuinen in Vlaanderen.

Vanuit toerisme werden verschillende relanceoproepen gelanceerd voor de thema's die de minister van toerisme in haar beleidsnota heeft opgenomen. Zo wordt bijvoorbeeld binnen de relanceoproep Vlaanderen Natuurlijk de projecten van de toeristische Infrastructuur bloemenveld FleurAkker (Atelier Groot Eiland) en het servicepunt Plantentuin Meise (Agentschap Plantentuin Meise) ondersteund. In het kader van de relanceoproep bierbeleving hebben verschillende brouwerijen een voorstel ingediend en worden ze ondersteund vanuit Toerisme Vlaanderen om hun brouwerij te kunnen opstellen voor (internationale) toeristen. In 2022 werd ook de "Tour de geuze" gepromoot door persreizen te organiseren en een digitale promotour rond de tour de geuze at home. Vlaanderen is gekend omwille van zijn bieren en het vakmanschap dat hiermee gepaard gaat. In 2022 hebben we dan ook een biertrip georganiseerd voor de internationale reisindustrie in de Vlaamse Rand.

OD 3.10 Integratie en inburgering

Plan Samenleven

Met het Plan Samenleven van mijn collega-minister van Gelijke Kansen wil de Vlaamse overheid lokale besturen ondersteunen om samenleven in diversiteit te bevorderen. Het Plan Samenleven bevat 7 doelstellingen met 24 acties. Het AgII en vzw 'de Rand' zetten in het voorjaar van 2022 actief in op het informeren en motiveren van de lokale besturen om in te tekenen op het plan Samenleven. Dit resulteerde in aanvragen vanuit 15 van de 19 gemeentes in de Vlaamse Rand. Na indiening bezochten het AgII en vzw 'De Rand' samen de besturen, waarbij er expliciet werd gekozen om de boodschap van samenwerking, complementariteit en gelijkwaardigheid uit te dragen in de ondersteuning van de beide organisaties naar de lokale besturen toe.

Voor elk lokaal bestuur of intergemeentelijk samenwerkingsverband die ingetekend heeft op Plan Samenleven staat een vaste ondersteuner van het AgII klaar. Deze ondersteuner helpt met de uitvoering van de acties en versterkt de stad of gemeente voor de volledige periode van uitvoering van het plan. In de Vlaamse Rand wordt er op het terrein nauw samengewerkt met vzw 'De Rand', zodat het aangepast is aan de specifieke noden van de regio. Het Plan Samenleven biedt zo extra kansen aan de lokale besturen om beleid te voeren dat het Vlaams karakter van de streek versterkt.

Nederlands Leren

Op het vlak van Nederlands leren hebben het AgII, vzw 'De Rand' en provincie Vlaams-Brabant lokale besturen in de Vlaamse Rand ondersteund met gerichte communicatiemiddelen en een campagnestrategie op maat om massaal anderstaligen te stimuleren om Nederlands te leren. Door de grotere betrokkenheid van lokale besturen in de NT2 promotiecampagne hebben 25% meer anderstaligen de weg gevonden naar de infosessies Nederlands leren georganiseerd door AgII op meerdere locaties in de Vlaamse Rand.

Oefenkansen Nederlands

De website www.nederlandsoefenen.be bleef in 2022 voor deelnemers en doorverwijzers de referentie om te zoeken naar een oefenkans. Binnen het programma Digitalisering zijn het AgII, Atlas en Amal gestart met het project om een nieuw platform te ontwikkelen waar inburgeraars en anderstaligen alle oefenkansen Nederlands, participatie- en netwerkkansen kunnen raadplegen. De ontwikkeling van het nieuwe aanbodplatform

gebeurt met nauwe betrokkenheid van vzw 'De Rand' en het Huis van het Nederlands Brussel. Een aantal randgemeenten zijn ook betrokken in de gebruikersgroep om het aanbodplatform uit te testen.

Het AgII en vzw 'de Rand' brachten in het najaar van 2022 de belangrijkste regionale partners, actief rond "oefenkansen Nederlands voor volwassenen" samen. In het voorjaar van 2023 werd de aftrap gegeven van een lerend netwerk "oefenkansen Nederlands voor volwassenen" voor lokale besturen.

Wijziging decreet

In maart 2022 heeft het AgII in het kader van het nieuwe inburgeringsdecreet de derde pijler of het traject naar werk ingevoerd. Inburgeraars moeten zich voortaan inschrijven bij de VDAB binnen de twee maanden na ondertekening contract.

In januari 2023 treden de decretale bepalingen rond participatie- en netwerktrajecten in voege. Het traject wordt vanaf dan verplicht voor een deel van de inburgeraars. Trajectbegeleiders van het AgII zullen inburgeraars informeren en ondersteunen bij het kiezen van een traject. Van lokale besturen wordt verwacht dat ze een aanbod ontsluiten voor de inburgeraars die in hun stad/gemeente wonen.

Overeenkomst tussen vzw 'de Rand' en AgII

AgII en vzw 'de Rand' zijn gekomen tot een gedeelde ambitie, gezamenlijke doelstellingen en aanpak voor de Vlaamse Rand. Dit zal de basis vormen voor het nieuwe samenwerkingsakkoord tussen beide organisaties. Het Plan Samenleven gaf de samenwerking tussen het AgII en vzw 'de Rand' een boost en maakte dat de nauwere afstemming tussen de twee organisaties al in de loop van 2022 op het terrein sterk voelbaar was.

1.5. SD 4 Het groene en open karakter van de Rand bewaken

OD 4.1 Waardevolle natuur koesteren en versterken

Mijn collega-minister bevoegd voor Omgeving en ikzelf werkten gemeente- en gewestgrensoverschrijdend samen, met als doel hogere natuur- en landschapswaarden te creëren, betere bescherming te waarborgen en een meer coherente ontwikkeling van het landschap te bevorderen. Samen zien we toe op de verderzetting van het flankerend beleid dat de regering samen met het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan 'Afbakening Vlaams Strategisch Gebied' rond Brussel goedkeurde.

Om de Vlaamse Rand tijdens deze regeerperiode verder te vergroenen, lanceerde ik in 2022 de overheidsopdracht "Vlaamse Rand Boomt". Hierbij worden burgers, scholen en lokale besturen betrokken om 100.000 bomen te planten in de brede Vlaamse Rand.

Het voorwerp van de opdracht bestaat uit het leveren en/of aanplanten van inheemse boomsoorten in de bredere Rand rond Brussel in de plantseizoenen 2022-2023 en 2023-2024. De bomen worden geleverd en/of aangeplant zowel op grootschalige wijze overeenkomstig het bosdecreet als op kleinschalige wijze: in de tuin, op het werk, op school.

De opdracht is verdeeld in twee percelen:

- Het leveren en/of planten van 70.000bomen (streefcijfer) in de bredere Rand rond Brussel via burgers, verenigingen en ondernemingen in de plantseizoenen 2022-2023 en 2023-2024.

- Het leveren en/of planten van 30.000 bomen in de bredere Rand rond Brussel in de plantseizoenen 2022-2023 en 2023-2024 via de deelnemers aan de wandel en fietstochten van het Gordelfestival 2022 en het Gordelfestival 2023.

Deze bomen komen bovenop de vele duizenden bomen die worden aangeplant ten gevolge van de projecten die mede door het Randfonds gesubsidieerd werden in het kader van de oproepen 'Groene Rand' in 2020 en 2021.

Mijn collega-minister, bevoegd voor Omgeving, investeerde ook in projecten die het patrimonium en de beleving in de Vlaamse Rand een internationale uitstraling geven, zoals de uitbouw, in samenwerking met Toerisme Vlaanderen, van de onthaalpoort Groenendaal en de ontwikkeling van een masterplan voor domein Coloma in Sint-Pieters-Leeuw.

OD 4.2 Open Ruimte

4.2.1. Uitvoering planprogramma Vlaamse Rand

Op aansturen van de minister van Omgeving is de Vlaamse Landmaatschappij (VLM of agentschap) met verschillende projecten actief in de Vlaamse Rand.

In het landinrichtingsplan Land van Teirlinck (Beersel – Linkebeek) werden de werken aan de Gemeenveldsite opgeleverd en starten de werken aan de Zevenborrebeek. De VLM bereidt samen met de provincie de werken aan Elsemheide voor, deze zijn begroot op 45.000 euro subsidies landinrichting. Het agentschap begint in de herfst van 2023 met de uitvoering van de werken aan de afwaartse Molenbeekwandeling. Met de resterende middelen landinrichting in het gebied wordt de planvormingsfase opgestart voor een vierde landinrichtingsplan in het gebied van de Meigemheide.

In het landinrichtingsplan Molenbeekvallei (Sint-Genesius-Rode) wordt ook in de herfst van 2023 de opwaartse Molenbeekwandeling aangelegd. De VLM verwierf de Schipvijver door onteigening; deze onteigening was begroot op 51.050 euro subsidies landinrichting. Het agentschap zal in de lente van 2023 de omgevingsvergunning aanvragen voor de werken aan de inmiddels verworven Geevaertvijver. In het kader van de Blue Deal voert de VLM eind 2023 – begin 2024 samen met de gemeente de inrichting van de Kwadebeekvallei uit. Daar zijn de nodige maatregelen gepland voor groenblauwe verbindingen, natuurlijke inrichting en belangrijke hoeveelheden bijkomende waterberging.

In het landinrichtingsplan Groene Noordrand (Asse – Meise – Wemmel – Grimbergen) wordt door de VLM het ontwerplandinrichtingsplan voorbereid voor de adviesprocedure.

In het landinrichtingsplan Ijsevallei (Overijse-Hoeilaart) voert het agentschap de eerste werken uit in het kasteelpark 't Kasteeltje. Deze zijn begin 2022 gestart en lopen door in 2023. In 2022 is het wachtbekken met bosuitbreiding aan Ketelheide al uitgevoerd en is er gestart met de ontharding van de Meeuwenlaan en de Zwanenlaan. Volgend op de afwerking van het kasteelpark in 2023 staat vervolgens nog de inrichting van de Potvijver, faunapassages via viaducten en een fietswanderverbinding op het programma. De werken zijn begroot op 1.493.726,40 euro, waarvan 444.241,70 euro subsidies landinrichting.

In het landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei (Grimbergen) start de VLM de uitvoering van de herinrichting van het 'park ten zuiden van het vliegveld', begroot op 312.000 euro subsidies landinrichting. Een tweede uitvoeringsdossier rond de herinrichting van de vijvers wordt begroot op 680.000 euro en extern klaargestoomd voor uitvoering vanaf 2024. Het agentschap werkt in 2023 een eerste oproep 'Uitvoeringsinitiatieven Vlaamse Rand' uit voor de 19 gemeenten in de Vlaamse Rand. Gedurende vier jaar wordt op die manier geïnvesteerd in quick wins. De investeringen zijn jaarlijks begroot op 200.000 euro subsidies landinrichting.

Het landinrichtingsproject Woluwe-Trawool-Floordambos (Vilvoorde – Machelen) werd eind 2022 definitief goedgekeurd door de planbegeleidingsgroep. De maatregelen in dat landinrichtingsplan zijn begroot op 3 miljoen euro subsidies landinrichting.

4.2.2. Planprogramma Vlaamse Rand: Planning

Het project landinrichting Vlaamse Rand werd goedgekeurd voor een totaal subsidiebedrag van 37 miljoen euro. In 2021 keurde de Vlaamse Regering de tweede fase, begroot op 8,5 miljoen euro, goed. Het landinrichtingsplan Woluwe-Trawool-Floordambos werd op voorstel van de minister van Omgeving door de Vlaamse Regering goedgekeurd eind 2022. In 2023 volgt nog een ontwerplandinrichtingsplan voor Groene Noordrand (Asse-Meise-Wemmel-Grimbergen). De volgende jaren wordt ingezet op de ontwerplandinrichtingsplannen Noskoem (Zaventem) en Zuunbeek-Vogelenzangbeek (Sint-Pieters-Leeuw-Dilbeek-Drogenbos-Beersel).

4.2.3. Plattelandsbeleid

Als coördinerend minister voor de Vlaamse Rand ondersteun ik het plattelandsbeleid van mijn collega-minister van Omgeving. Op basis van de resultaten van de landbouwstudie Vlaamse Rand bekijk ik samen met bevoegde collega-ministers welke maatregelen er mogelijk zijn om de landbouw meer rechtszekerheid te bieden en bijkomende kansen te creëren voor korte-ketenlandbouw en landbouw met verbrede doelstellingen. Ik draag vanuit mijn bevoegdheden bij aan de Europese 'Long Term Vision for Rural Areas', een strategie voor een geïntegreerde plattelandsontwikkeling met 2040 als horizon die gecoördineerd wordt door de Vlaamse minister bevoegd voor plattelandsbeleid.

4.2.4. Natuur en bos

In de Vlaamse Rand rond het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zorgt de nabijheid van groen voor een klimaatbuffer en een groene long. Met het Vlaamse Randfonds stimuleer ik het behoud en de uitbreiding van het groene karakter van de Rand. Samen met de minister van Omgeving ondersteun ik ook in 2022 lokale projecten die leiden tot meer groen in de Rand. Ik behoud de nauwe samenwerking met de Vlaamse Landmaatschappij en beschik zo over instrumenten om de open ruimte in de 19 randgemeenten te bewaren en waar mogelijk verder te ontsluiten. Concreet krijgen de drie groenpolen rond Brussel een invulling. De minister van Omgeving zal via 'Natuur in je Buurt' de subsidiëring van uitbreidingsinitiatieven voor meer toegankelijk openbaar groen voortzetten.

OD 4.3 Landbouw betere kansen bieden

In 2022 is de studie rond Voedsellandschappen afgerond. In zo'n voedsellandschap krijgt lokale voedselvoorziening een belangrijke plaats en komt landbouw in contact met de lokale bevolking om te zorgen voor een zo kort mogelijke keten en een verzekerde afzetmarkt voor de lokale landbouwers. Samen met de ministers bevoegd voor Landbouw & Toerisme volg ik dit verder van nabij op zodat we hier, waar mogelijk, ook voor de Vlaamse Rand kansen creëren. In 2022 zetten we in Sint-Pieters-Leeuw de overeenkomst met de lokale landbouw voort op de gronden in eigendom van de VLM. De VLM zal in de Vlaamse Rand verder inzetten op Voedsellandschappen en op een grondenbank 'Ruimte voor voedsel'. In aanloop naar deze nieuwe grondenbank worden momenteel pilootprojecten en gronden aangeduid binnen de eigen projecten van de VLM.

1.6. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

VLAAMSE RAND, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	2.397	16.800	2.478	6.527	5.380	1.945
Toe-lagen IS	5.967	7.290	7.271	5.967	7.440	7.421
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	8.364	24.090	9.749	12.494	12.820	9.366

Inhoudelijke toelichting:

Kredietevolutie **ESR-uitgaven** 2^e BA t.o.v. 2^e BA-JR: +14.403 keuro VAK en -1.147 keuro VEK:

SJ0-1SHD2FB-WT:

+ 15.400 keuro VAK (begrotingsruiter) overdracht niet bestede middelen van 2021 naar 2022. In de uitgavenbegroting wordt jaarlijks een decreetsbepaling opgenomen die het mogelijk maakt om de niet bestede middelen over te dragen naar het volgende jaar.

- 1.000 keuro VAK en VEK herverdeeld naar begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (vzw 'de Rand') voor de bijkomende onderwijsopdracht van vzw 'de Rand'.

- 150 keuro VEK herverdeeld naar begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (vzw 'de Rand') voor de aanrekening van de subsidies voor de projecten "Taalstimulerende initiatieven" en "Lezen op School".

+ 3 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit een provisioneel krediet voor de toekenning van de indexprovisie.

Kredietevolutie **Toelagen** 2^e BA t.o.v. 2^e BA-JR: +1.323 keuro VAK en +1.473 keuro VEK:

SJ0-1SHD2FY-IS:

+ 150 keuro VEK herverdeeld van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT (Vlaamse Randfonds) voor de aanrekening van de subsidies voor de projecten "Taalstimulerende initiatieven" en "Lezen op School" toegekend in 2021 (resterend bedrag op basis van de subsidieperiode).

+ 1.000 keuro VAK en VEK herverdeeld van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT (Vlaamse Randfonds) voor de bijkomende onderwijsopdracht van vzw 'de Rand'.

+ 43 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit een provisioneel krediet voor de uitvoering van het vijfde Vlaams Intersectoraal Akkoord 2018 (VIA5) voor de social/non profitsectoren voor de periode 2018-2020.

+ 44 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit een provisioneel krediet voor de uitvoering van het zesde Vlaams Intersectoraal Akkoord 2021 (VIA6) voor de social/non profitsectoren voor de periode 2021-2025.

+ 236 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit een provisioneel krediet voor de toekenning van de indexprovisie.

De begrotingsuitvoering wordt toegelicht onder de respectievelijke begrotingsartikels.

1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

Niet van toepassing.

Uitgaven

SJ0-1SHD2FA-WT – RECHTSTREEKSE INITIATIEVEN VOOR EEN GECOÖRDINEERD RANDBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden onder meer communicatie-initiatieven, de randuitcheques, de impulssubsidies en de subsidies voor de faciliteitengemeenten aangerekend. Verder zijn er ook nog de nominatim subsidies, zoals BRIO, vzw RTVB en vzw Museum Felix De Boeck. Ook algemene werkingskosten worden hierop aangerekend.

Dit begrotingsartikel past in SD 1 (Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid).

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	1.005	1.245	1.242	1.135	1.238	1.143

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering van het VAK bedraagt 1.244 keuro en van het VEK 1.145 keuro. Er is een verschil in uitvoering van 2 keuro VAK en VEK met de tabel hierboven. Ten gevolge van de technische impact van de verdere afhandeling van dossiers van vóór de fusie van het beleidsdomein KBBJ wordt in bepaalde gevallen de VAK en VEK-aanrekening niet gecorrigeerd (losse creditnota's). Daardoor is het mogelijk dat er kleine afwijkingen zijn tussen de aanrekeningen volgens de tabellen en de opgenomen verantwoording.

Het VAK werd op dit begrotingsartikel op 1 keuro na volledig besteed. Er kon 93 keuro VEK niet worden besteed omdat de VEK-aanrekening de effectieve prestaties/subsidieperiodes volgt.

- Algemene werkingskosten: 287 keuro

69 keuro: uitzenden van promospots op RINGtv;
 9 keuro: productie van 4 video's voor de inspiratienamiddag door RTVB;
 34 keuro: overeenkomst met ROBTv voor het uitzenden van reportages Vlaamse Rand;
 41 keuro: aanvaarde facturen (Inspiratiedag, Colloquium Stand van de Rand, randuitcheques, website, advertentie, onroerende voorheffing);
 94 keuro: voor de opdracht "Een analyse van de taalsituatie in de Vlaamse Rand rond Brussel";
 40 keuro: voor de werking van het documentatiecentrum.

- Subsidies faciliteitengemeenten: 35 keuro

Subsidies voor faciliteitengemeenten worden toegekend aan activiteiten die het Nederlandstalig verenigingsleven ondersteunen in 1 van de zes gemeenten met bijzonder taalstatuut van de Vlaamse Rand. Er werden 5 subsidies toegekend.

Cultuurraad Linkebeek	LaLaLinkebeek 2022
Gezinsbond Wemmel	Wemmel (ver)Wonderd
Culturele Raad Rode	11-juli viering Rode Zingt 2022
Jaarmarktfestival Wemmel	Jaarmarktfestival Wemmel
Culturele Raad Rode	Feestweekend 25 jaar Boesdaalhoeve

- Impulssubsidies: 417 keuro

De impulssubsidies Vlaamse Rand vormen een middel om de Vlaamse identiteit van de regio te versterken. De focus ligt hierbij op sociale cohesie (versterkend/verbindend samenleven). Deze impulssubsidies worden éénmalig toegekend aan vernieuwende projecten. Er werden 9 subsidies toegekend.

Gemeente Zaventem	Zon Zaventem
Huis van Herman Teirlinck	De Wondere Pluim
Gemeente Asse	Te Gast-huisstraat
Alibi Collectief	Mobiele werkplaats in de Rand 2022
Gemeente Machelen	Brugfiguur op school
Alibi Collectief	Mobiele werkplaats in de Rand 2023
Gemeentebestuur Overijse	Onthaal nieuwe inwoners
Gemeente Merchtem	Babbelbad
RINGtv	Over de Rand - De Groenplaats

- Nominatieve organisaties: 505 keuro

BRIO	63
RTVB vzw	273
Museum Felix De Boeck vzw	169

SJO-1SHD2FB-WT – VLAAMSE RANDFONDS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de middelen ingezet om tegemoet te komen aan de grootstedelijke uitdagingen waarmee de steden en gemeenten in de Vlaamse Rand kampen. Dit Randfonds draagt ook bij tot het versterken van het groene karakter van de Vlaamse Rand.

Dit begrotingsartikel past in SD 1 (Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid), SD 3 (De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen & invalshoeken) en SD 4 (Het groene en open karakter van de Rand bewaken).

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	1.392	15.555	1.236	5.392	4.142	802

Inhoudelijke toelichting:

De Vlaamse Regering heeft in 2020 het Vlaamse Randfonds opgezet met een budget van 20.000 keuro (VAK) voor de periode van 2020 tot en met 2024 om specifiek tegemoet te komen aan de uitdagingen waarmee de 19 randgemeenten rondom Brussel te maken krijgen. Voor de vereffening van de verbintenissen wordt jaarlijks (tot en met 2024) 4.000 keuro (VEK) voorzien. Vanaf 2021 heeft de Vlaamse Regering besloten om bovenop de 20.000 keuro nog jaarlijks 1.500 keuro toe te voegen.

Aangezien de middelen zijn toegekend voor de periode 2020-2024 is er in de algemene uitgavenbegroting jaarlijks een decreetsbepaling opgenomen (begrotingsruiter) die het mogelijk maakt om de middelen (VAK) over te dragen naar het volgende jaar waardoor de middelen kunnen verspreid worden tussen 2020 en 2024. In 2021 werd 15.400 keuro overgedragen naar 2022. In 2022 werd 14.319 keuro VAK niet besteed en bijgevolg overgedragen naar 2023.

In 2022 werd in totaal 2.581 keuro VAK besteed (1.345 keuro herverdelingen en 1.236 keuro voor rechtstreekse toekenning):

1. Herverdelingen (1.345 keuro)

- 1.000 keuro herverdeeld naar begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (vzw 'de Rand') voor de bijkomende onderwijsopdracht van vzw 'de Rand';
- 237 keuro herverdeeld naar begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT voor de toekenning van impulssubsidies;
- 108 keuro voor de projectcoördinator van het Vlaamse Randfonds. In 2021 werd 112 keuro herverdeeld naar de kredieten van ABB. Er was een éénmalig bedrag van 4 keuro (niet-recurrent rugzakje investeringen projectcoördinator) en dit werd in 2022 teruggezet waardoor er in 2022 een kost van 108 keuro was voor de projectcoördinator.

2. Rechtstreekse toekenning (1.236 keuro)

- 750 keuro investeringssubsidie aan de intergemeentelijke samenwerking (IGS) 'Zennevallei Hergist' voor streekontwikkeling in de Zennevallei;
- 426 keuro aan NoWayBack voor de overheidsopdracht 'Vlaamse Rand boomt';
- 60 keuro aan Indiandribble voor de communicatieondersteuning van de overheidsopdracht 'Vlaamse Rand boomt'.

Er kon 3.340 keuro VEK niet worden besteed. De aanrekening op het VEK volgt de aanrekeningsperiode van de toegekende dossiers in 2022.

SJO-1SHD2FY-IS – VZW DE RAND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de algemene toelage aan vzw 'de Rand'. Om vzw 'de Rand' toe te laten haar decretale opdrachten ter versterking van het Vlaams karakter verder te zetten, ontvangt zij een algemene toelage voor haar algemene werking.

Zie toelichting onder 4.1 overige entiteiten onder toezicht, onder entiteit vzw 'de Rand'.

Dit begrotingsartikel past in SD 2 (vzw 'de Rand': partner voor het Vlaamse Randbeleid).

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	5.967	7.290	7.271	5.967	7.440	7.421

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering van het VAK bedraagt 7.290 keuro en van het VEK 7.440 keuro. Er is een verschil in uitvoering van 19 keuro VAK en VEK met de tabel hierboven. Ten gevolge van de technische impact van de verdere afhandeling van dossiers van vóór de fusie van het beleidsdomein KBBJ, wordt in bepaalde gevallen de VAK en VEK-aanrekening niet gecorrigeerd (losse creditnota's). Daardoor is het mogelijk dat er kleine afwijkingen zijn tussen de aanrekeningen volgens de tabellen en de opgenomen verantwoording.

Het VAK en VEK werd op dit begrotingsartikel volledig besteed.

2. DAB's

Ontvangstenartikelen

Uitgavenartikelen

3. Overige entiteiten onder gezag

4. Overige entiteiten onder toezicht

4.1 Entiteit EVA vzw 'de Rand'

De acties en doelstellingen die vzw 'de Rand' realiseerde in 2022 volgen uit de samenwerkingsovereenkomst 2020-2025, die in werking trad op 1 oktober 2020.

Daarnaast kreeg vzw de Rand in de loop van 2021 nog de bijkomende opdracht ondersteuning taalpromotie secundair onderwijs. Sinds mei 2022 neemt vzw de Rand via

zijn gemeenschapscentra ook nog de rol op als plaatsvervangend bestuur voor de zes faciliteitengemeenten rond Brussel in kader van de uitvoering van het plan samenleven.

Inkomsten

De geraamde inkomsten bestaan voor het overgrote deel uit ticketinkomsten, zaalhuur en concessie. Deze werden als gevolg van COVID voorzichtig begroot. De uitvoering is uiteindelijk 41 keuro hoger.

Verder zijn er sinds 2021 nieuwe inkomsten uit dienstverlening aan lokale besturen. Deze werden voor 2022 begroot op 200 keuro. Door de introductie van plan samenleven in de loop van het voorjaar werd er gekozen om naar analogie met het agentschap Integratie en Inburgering af te stappen van het principe van cofinanciering via de lokale besturen. Daarom werd er slechts 90 keuro aan inkomsten gerealiseerd (verschil 110 keuro).

De korte termijn beleggingen bij de Vlaamse overheid genereren vanaf september 2022 intresten. Deze intresten werden niet begroot. 11 keuro in de uitvoering.

De VIA-middelen en de Maribel inkomsten werden begroot op 236 keuro. De VIA-middelen zullen ons pas in de loop van 2023 kunnen worden medegedeeld met als gevolg dat de uitvoering 78 keuro lager is dan begroot.

Totale ESR-inkomsten: uitvoering 9.413 tov begroting: 9.557 (98,5%)

Uitgaven

De uitvoering van de personeelskost is 408 keuro minder dan begroot. Diverse redenen:

- Een RSZ tussenkomst.
- Medewerkers onderwijs die voor een volledig jaar werden begroot maar die in de feiten in de loop van 2022 werden aangeworven.
- Medewerkers die weggaan en niet onmiddellijk vervangen worden.

De werkingskosten zijn in de uitvoering 351 keuro hoger dan voorzien in de begroting. Verantwoording van de grootste verschillen:

- De energiekost bedraagt 430 keuro, dit is 235 keuro hoger dan voorzien in de oorspronkelijke ESR-begroting.
- Werkingskosten RandKrant en Gemeenschapskranten zijn hoger omwille van stijging drukkosten (papier) en kosten van verspreiding en verzending (50 keuro).
- De werkingskosten van de Gemeenschapscentra zijn in uitvoering 40 keuro hoger dan voorzien in de begroting.

Investerings ESR code 74: de uitvoering bedraagt 1.029 keuro minder dan voorzien in de begroting. Bepaalde werkzaamheden lopen vertraging op bij de uitvoering door een tekort aan bouw- en isolatiematerialen en achterstand bij de uitvoering door de aangeduide aannemers.

Totale ESR uitgaven: uitvoering: 9.892 tov begroting: 10.978 (90%)

vzw 'de Rand' Toelichting verschillen begroting - uitvoering kalenderjaar 2022 - ESR RAPPORTERING				
ESR code	Begroting	Uitvoering	Verschil	Toelichting/ omschrijving
0821	4.499	4.499	0	

1612	658	699	41	Eigen inkomsten bestaande uit ticketinkomsten, inkomsten uit zaalhuur en concessievergoeding horeca-uitbating van de cafés van de 5 gemeenschapscentra. Er werd voorzichtig begroot als gevolg van COVID.
1620	200	90	-110	Inkomsten lokale besturen (verwezenlijkt door dienstverlening medewerkers taalpromotie).
2610	0	11	11	Intresten op beleggingen bij de Vlaamse overheid.
4610	7.707	7.697	-10	
	6.967	6.967		Basistoelage
	218	218		Indexprovisie
	18	18		Indexprovisie
	43	43		VIA 5
	44	44		VIA 6
	150	150		Projectsubsidie Taalstimulerende Activiteiten en Lezen Op School projecten
	77	77		Plan Samenleven
	79	79		Lokaal jeugdbeleid
	111	101	-10	Felix De Boeck
4640	81	81	0	Sport Vlaanderen - middelen voor lokaal sportbeleid
4780	236	158	-78	Inkomsten VIA en Maribel
4811	675	675		Subsidie Provincie Vlaams Brabant
4822	0	1	1	Subsidie gemeente Overijse
77	0	1	1	Desinvestering
CONTROLETOTAAL	14.056	13.912	-144	
0322	3.078	4.020	942	4.499 (zie code 0821) min intering boekjaar 479 keuro (afgerond) = 4.020 (code 0322)
11	4.934	4.526	-408	De medewerkers Onderwijs werden pas in de loop van het jaar aangeworven. In de begroting werden deze opgenomen voor een volledig jaar.
12	3.968	4.319	351	Verschil begroting en uitvoering moet gezien worden in functie van het verschil begroting en uitvoering code 11. Subsidie onderwijs is 1.000

				keuro. In 2022 werd deze subsidie niet volledig opgebruikt. Het overige deel wordt ten laste genomen van 2022 als werkingskost.
3300	345	345	0	Doorgeefluik subsidie (zie ook codes 4610 en 4640) voor ondersteuning lokaal jeugd- en sportbeleid - verenigingen, werking Felix De Boeck/FelixArt museum, ondersteuning bibliotheken Kraainem en Drogenbos, cultuurraden voor projecten en werking.
Jeugdbeleid	79	79		
Sportbeleid	64	64		
Cultuurraden	33	33		
Felix De Boeck	101	101		
	68	68		
Bibliotheken				
74	1.731	702	-1.029	Investerings, in de uitvoering: investeringen met eigen middelen voor 221, investeringen met klimaatmiddelen en middelen energie efficiëntie: 481 (deze middelen komen uit de reserves want dit zijn middelen die we vroegere jaren reeds hebben ontvangen). Totaal uitvoering is 702. Code 0821 (= 4.499 keuro) bevat o.a. het saldo van de subsidie energie efficiëntie dat nog niet werd besteed (1.206 keuro) alsook het saldo van de subsidie klimaatmiddelen dat niet werd besteed (804 keuro).
CONTROLETOTAAL	14.056	13.912	-144	

VI APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

VII LIJST MET AFKORTINGEN

ABB	Agentschap Binnenlands Bestuur
AgII	Agentschap Integratie en Inburgering
AO	Algemene Ontvangsten
BA	Goedgekeurde begroting zoals neergelegd bij Vlaams Parlement
BA-JR	Goedgekeurde begroting inclusief herverdelingen en overdrachten, zoals opgenomen in de jaarrekening
BBT	Beleids- en Begrotingstoelichting
BRIO	Brussels Informatie, Documentatie en Onderzoekscentrum
BU	Begrotingsuitvoering zoals opgenomen in de jaarrekening
CJM	Cultuur, Jeugd en Media

DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
DBFM	Design, Build, Finance, Maintain
ESR	Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen
EVA	Extern Verzelfstandigd Agentschap
GC	Gemeenschapscentra
GO	Gemeenschapsonderwijs
HFB	Het Facilitair Bedrijf
IGS	Intergemeentelijke Samenwerking
IS	Interne stromen (ESR-aggregaat)
ISE	Inhoudelijk structuurelement
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
KBBJ	Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie
LE	Leningen (ESR-aggregaat)
LO	Leningontvangsten
LO	Lonen (ESR-aggregaat)
MOW	Mobiliteit en Openbare Werken
MVG	Ministerie Vlaamse Gemeenschap
NT2	Nederlands als tweede taal
OD	Operationele doelstelling
OI	Ontvangsten Interne Stromen (ESR-aggregaat)
OL	Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
PA	Participaties (ESR-aggregaat)
PR	Provisies (ESR-aggregaat)
RSS-feeds	Really Simply Syndication
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RTVB	Regionale Televisie Vlaams-Brabant
SD	Strategische doelstelling
TO	Toegewezen ontvangsten
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VAK	Gesplitst vastleggingskrediet
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VEK	Gesplitst vereffeningskrediet
VIA	Vlaams Intersectoraal Akkoord
Vlaabinvest apb	Agentschap voor woon- en zorginfrastructuurbeleid voor Vlaams-Brabant – Autonoom provinciebedrijf
VLM	Vlaamse Landmaatschappij
vzw	Vereniging zonder winstoogmerk
WT	Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)

VIII BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

1. Uitgevoerde beleidsinitiatieven

Transversale, horizontale en overkoepelende beleidsdoelstellingen (indien niet onder een SD geplaatst kunnen worden)

- nihil

Relancemaatregelen (indien niet onder een SD geplaatst kunnen worden)

- nihil

SD 1 Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid

- De Randuitcheques kregen een nieuwe lay-out en de gebruiksafspraken werden aangepast op een nieuwe webpagina. De verdeling gebeurt door het team Vlaamse Rand.
- Impulssubsidies versterken de verenigingen in de faciliteitengemeenten, bevorderen de sociale cohesie in de regio en het gebruik van het Nederlands als verbindingsstaal. Hefboomprojecten en expertisedeling is hierbij belangrijk.
- RINGtv verzorgde 41 uitzendingen van het magazine "Over de Rand" via de tv en de website over gemeenschapsvormende projecten, maatregelen voor het onderwijs in de Vlaamse Rand, de Stand van de Rand, de Inspiratiedag Vlaamse Rand, de Week van het Nederlands, De Gordel, de erfgoedinitiatieven en expo's in FeliXart en het Huis van Herman Teirlinck, over werking van de gemeenschapscentra van vzw 'de Rand'.
- De financiële middelen vanuit het Vlaamse Randfonds zijn in 2022 besteed aan het flankerend onderwijsbeleid van vzw De Rand, de streekontwikkeling vanuit IGS Zennevallei Hergist en de overheidsopdracht 'de Vlaamse Rand boomt' voor het uitplanten van 100.000 bomen.
- BRIO heeft in 2022 de nodige voorbereidingen getroffen voor de uitrol van de derde Taalbarometer Vlaamse Rand.
- Het ambtelijk-politiek coördinatieplatform 'Stand van de Rand' kwam drie keer samen om de 23 projecten op te volgen van de beleidsdomeinen Omgeving, MOW, Onderwijs, Welzijn en Wonen. Er is beslist om een meer dynamische aanpak te voorzien door 2 themavergaderingen te organiseren en 1 overleg over de voortgang van de 23 projectfiches.
- Er was het colloquium 'Stand van de Rand' voor de Vlaamse mandatarissen en het betrokken middenveld en de bijeenkomst van de conferentie van Vlaamse mandatarissen.
- De museumsite van Felix De Boeck werd geherlanceerd naar 'FeliXart & Eco Museum'.
- In het kader van een open communicatiebeleid werd een eerste Inspiratiedag georganiseerd voor lokale besturen en het middenveld en er werd in functie van de inkanteling van het documentatiecentrum gestart met de optimalisatie ervan.

SD 2 vzw de Rand: eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid

- Gemeenschapsvorming in de 6 gemeenschapscentra.
- Taalpromotie in de 19 lokale besturen (cultuur, sportverenigingen, jeugd, flankerend onderwijs en plan samenleven).
- De organisatie van de gordel.
- De organisatiebeheersing van de gebouwencomplexen van de 6 gemeenschapscentra.

SD 3 De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen & invalshoeken

- Zie de rapportering voor huisvesting, taalwetgeving, onderwijs, werk, economie, mobiliteit, cultuur, jeugd, sport en het verenigingsleven, open ruimte, toerisme en integratie en inburgering.

SD 4 Het groene en open karakter van de Rand bewaken

- ...
- ...
- ...

2. Beleidsevaluaties en onderzoeksinitiatieven

Transversale, horizontale en overkoepelende beleidsdoelstellingen (indien niet onder een SD geplaatst kunnen worden)

-

Relancemaatregelen (indien niet onder een SD geplaatst kunnen worden)

- ...

SD 1 Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid

- BRIO heeft in 2022 de nodige voorbereidingen getroffen voor de uitrol van de derde Taalbarometer Vlaamse Rand.

SD 2 vzw de Rand: eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid

- ...
- ...
- ...

SD 3 De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen & invalshoeken

- ...
- ...
- ...

SD 4 Het groene en open karakter van de Rand bewaken

- ...
- ...
- ...

3. Nieuwe en belangrijke wijzigingen Vlaamse decreten en besluiten Vlaamse Regering

Transversale, horizontale en overkoepelende beleidsdoelstellingen

- nihil

Relancemaatregelen (indien niet onder een SD geplaatst kunnen worden)

- nihil

SD 1 Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid

- nihil

SD 2 vzw de Rand: eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid

- nihil

SD 3 De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen & invalshoeken

- nihil

SD 4 Het groene en open karakter van de Rand bewaken

- nihil

4. Decreetsevaluaties

Transversale, horizontale en overkoepelende beleidsdoelstellingen (indien niet onder een SD geplaatst kunnen worden)

- nihil

Relancemaatregelen (indien niet onder een SD geplaatst kunnen worden)

- nihil

SD 1 Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid

- nihil

SD 2 vzw de Rand: eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid

- nihil

SD 3 De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen & invalshoeken

- nihil

SD 4 Het groene en open karakter van de Rand bewaken

- nihil

IX BIJLAGE 'OVERZICHT RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'

Nihil

X BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'

Nihil

XI BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE'

Nihil